

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra sociologie

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno autora	Lucie Čermáková
Název práce	Vliv adopce na vztahy v období mladé dospělosti
Studijní obor	Sociologie obecná a empirická
Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Mgr. Lucie Cviklová, M.A., PhD Katedra sociologie FF UHK
Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště)	Doc. Milan Tuček, CSc Katedra sociologie FF UHK
Rok obhajoby	2022

Hodnocení cíle/ů práce

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně)

Cíl práce je uveden hned v úvodu k textu, výzkumné otázky jsou jasně formulované v metodice vlastního výzkumu. Autorka se věnuje adopci dětí a zkoumá vliv této adopce na život mladých dospělých. Tuto volbu cílové skupiny považuji za nedostatečně zdůvodněnou („nikdo se tím nezabývá“ nepovažuji za vysvětlení) a vlastně i ve vlastním zkoumání (scénář rozhovoru) není kladen až takový důraz na promítnutí adopce do současného života oslovených mladých (v raném věku adoptovaných) lidí.

Hodnocení obsahové stránky práce

<i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i>	ano	<u>s výhradami</u>	ne
<i>Přiměřená odborná terminologie práce</i>	ano	<u>s výhradami</u>	ne
<i>Vhodně zvolená metodologie</i>	ano	<u>s výhradami</u>	ne
<i>Práce s výzkumnými otázkami</i>	<u>ano</u>	s výhradami	ne
<i>Adekvátní průběh analýzy dat</i>	ano	<u>s výhradami</u>	ne
<i>Splnění deklarovaného cíle/cílů práce</i>	ano	<u>s výhradami</u>	ne

Hodnocení formálních kritérií práce

<i>Stylistická úroveň práce</i>	dobrá	<u>s výhradami</u>	špatná
<i>Pravopis a gramatika</i>	dobré	<u>s výhradami</u>	špatné
<i>Vhodná grafická úprava stránkování a textu</i>	<u>dobrá</u>	s výhradami	špatná
<i>Zpracování tabulek, obrázků, příloh</i>	dobré	s výhradami	špatné

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

V úvodu je uvedeno, že „záměrem práce není vytvořit plošně aplikovatelné tvrzení, nýbrž nahlédnout na vnímání tohoto fenoménu (myslí se adopce) každého respondenta zvlášť“

(str.10) – Cíli nerozumím - přeci jen se výzkum provádí proto, aby přinesl nějaké obecně platné poznatky, které vyplynou z „příběhů“ zkoumaných osob.

K teoretické části

Tato část je souborem výpisků z odborné literatury bez jakéhokoli pokusu provést jejich propojení s nějakými vlastními úvahami či myšlenkami. Pochopil jsem, že pokud je citace doslovná, je napsána italikou, pokud jde o nějaké převyprávění či pokračení myšlenek citovaného autora, je uvedena normálním písmem. Je pravda, že výpisky jsou tematicky řazeny do kapitol a určitým způsobem na sebe navazují. Myslím si avšak, že výpisky z četby jsou sice nutným krokem při přípravě bakalářské práce i při studiu k ní příslušné literatury, ale podstatný je vlastní vklad, kterým autorka zformuje teoretický rámec pro formulaci výzkumného problému, výzkumných cílů a následně pak interpretaci výsledků vlastního výzkumu.

Stejným způsobem (systém výpisků) je zpracován i úvod k výzkumné části – metodika výzkumu.

K této části mám několik závažných připomínek:

-netuším, jak byla ve výzkumu využita „zakotvená teorie“ (jak je napsáno na str.31)
-nerozumím tomu, jak byl proveden výběr respondentů (str.33) – metoda sněhové koule nespočívá v oslovení rodiny, známých...sociálních sítí, bylo by ji možno vztáhnout na nějakou organizaci sdružující či sledující adoptované děti (a tyto organizace výzkum odmítly).

-netuším, co se skrývá pod „účelovým výběrem“.

-není až tak důležité, zda bylo vyšetřeno 7 nebo 10 respondentů, podstatné je si položit otázku, zda došlo k tzv. teoretickému nasycení vzorku.

-u analýzy dat není žádná zmínka o nějakém kódování přepsaných rozhovorů (což je obvyklý způsob zpracování polostrukturovaných rozhovorů) – jen je uvedeno, že došlo k rozřazení materiálu do předem vybraných kategorií (str. 34).

Analýza dat je prezentována jednoduchou citací z provedených rozhovorů.

I když jsou v textu uvedeny portréty jednotlivých respondentů, chybí v nich nějaká informace o adoptivních rodičích a vůbec o prostředí adoptivní rodiny.

V závěrečném odstavci autorka píše, že práce přinesla pohled na adopci z jiné perspektivy, než je zvykem. Nevím, v čem spočívá ta jiné perspektiva. Jak výzkumné otázky, tak otázky kladené v rozhovoru byly zcela obvyklé, takové, které by každý očekával. (str.48).

Zásadní připomínky k formální úrovni práce

Práce je v teoretické části pojata jako soubor citací. Je těžké proto hodnotit jazykovou stránku textu. Citace odpovídají normě.

Otázky k obhajobě práce

-Ví se z nějakých statistik, jak rozsáhlý je fenomén adopce v Česku a zda se v posledních letech počet adoptí mění?
-V závěrečné větě je napsáno, že téma adopce je v dnešní době velice aktuální, aniž by bylo vysvětleno proč?

Stručné slovní hodnocení (dle uvážení posuzovatele)¹

I když autorka provedla nepochybně náročný výzkum, kde velkým problémem bylo najít adoptované jedince příslušné věkové kategorie, nemohu práci hodnotit pozitivně. Již jsem zmínil určitou neujasněnost - na co se zaměřit v polostrukturovaném rozhovoru, ale zásadním nedostatkem je zpracování teoretické části jako výpisků z četby.

Výsledné hodnocení práce

Práci doporučuji k obhajobě. Vzhledem k závažným výhradám, které jsem výše uvedl, navrhuji hodnocení E.

Navržené hodnocení

E

22. 5. 2022, Praha
datum a místo

Milan Tuček
podpis autora posudku

¹ Např. náročnost tématu, specifika řešení, samostatnost nebo invence studenta, co jsou hlavní klady, nedostatky práce, případně jaký je přínos, nebo využitelnost práce, navrhovaná doporučení k možnému zužitkování práce; zejména však návrh řešení pro případ nedoporučujícího posudku: a) upřesnit, doplnit nebo rozvést stanovenou pasáž, b) opravit, přepracovat stanovenou pasáž, c) přepracovat celou práci na zadané téma, d) vypracovat novou práci na nové téma.